

Indkomster 2000

1. Baggrund og formål

Indkomststatistikken omfatter dels en skatteorienteret statistik, hvori kun de skattemæssige indkomster og fradrag indgår, og dels en bredere anlagt familie- og personstatistik, hvor alle indkomster søges inddraget, uanset hvordan de behandles skattemæssigt.

To typer af indkomststatistik

Den skatteorienterede statistiks hovedformål er at belyse opgørelsen og fordelingen af de indkomster og fradrag, der danner grundlag for indkomstbeskatningen. Herudover kan den skatteorienterede statistik anvendes som en foreløbig indkomststatistik, idet hovedresultaterne herfra vil foreligge ca. 3 måneder før resultaterne fra den bredere anlagte familie- og personstatistik.

FN's retningslinjer

Formålet med den bredere anlagte familie- og personstatistik er at belyse indkomsternes og formuernes betydning for fordelingen af befolkningens levevilkår. Statistikken søger derfor - i modsætning til den skatteorienterede statistik - at inddrage alle indkomstarter uden hensyn til, hvordan indkomsterne behandles skattemæssigt. Udgangspunktet for den generaliserede statistik er FN's foreløbige retningslinier vedrørende indkomst- og formuestatistik (United Nations, Provisional Guidelines on Statistics of the Distribution of Income, Consumption and Accumulation of Households, Statistical Papers, Series M, no. 61, New York 1977).

2. Datagrundlag

2.1 Generelt

Kilderegistre

Hovedgrundlaget for indkomst- og formuestatistikken er ligningsdelen af det centrale skatteyderregister (CSR) og det centrale oplysningsseddelregister (COR), der begge føres af Told- og Skattestyrelsen. Oplysningerne fra disse to registre suppleres i Danmarks Statistik med oplysninger fra en række andre registre. I afsnittene 2.2-2.10 omtales alle disse registre nærmere.

De administrative registre er ikke opbygget til at varetage statistiske formål. De problemer og den usikkerhed, anvendelse af administrative registre betyder for statistikken, omtales i afsnit 2.11.

2.2 Skatteyderregistret (CSR)

Det centrale skatteyderregisters ligningsdel indeholder dels de indkomst-, fradrag- og formueoplysninger, kommunerne indberetter til Told- og Skattestyrelsen på grundlag af selvangivelserne, og dels en række af de oplysninger, arbejdsgivere, pengeinstitutter og kommuner mv. ifølge skattekontrolloven skal indberette til skattemyndighederne. Herudover indeholder registret oplysninger til brug for udmålingen af indkomstafhængige sociale ydelser. Endelig indeholder registret forskellige baggrundsoplysninger til administrativt brug, fx vedrørende pensions- og sambeskatningsforhold og forskellige beregnede beløb i forbindelse med skatteopgørelsen.

Skatteyderregistret opdateres løbende. Uddraget til statistisk brug er foretaget primo november. Det skønnes, at omfanget af ændringer efter dette tidspunkt er så begrænset, at det er uden væsentlig betydning for de statistiske opgørelser.

2.3 Oplysningsseddelregistret (COR)

Oplysningsseddelregistret bygger på de oplysningssedler, der af arbejdsgivere og andre, der udbetaler løn, vederlag, pension eller lignende, skal indsendes til skattemyndighederne. Oplysningssedlerne indeholder for hvert enkelt ansættelsesforhold oplysninger bl.a. om størrelsen og arten af indkomsten, størrelsen af ATP-bidraget og hvilket beløb, der indeholdes i A-skat. Oplysningsseddelregistret giver således i modsætning til skatteyderregistret mulighed for at opdele A-indkomsten på forskellige indkomstarter, fx løn, arbejdsløshedsdagpenge og sociale pensioner. Oplysningsseddelregistret indeholder også oplysninger om visse arter af B-indkomst, fx B-skattepligtige dagpenge.

Registret indgår i indkomststatistikken med det indhold, det har i slutningen af august året efter indkomståret. Der er således en mindre tidsmæssig uoverensstemmelse mellem oplysningerne fra skatteyderregistret og oplysningsseddelregistret, der dog er uden væsentlig betydning for de statistiske opgørelser.

2.4 Statistikregistre vedr. forskellige offentlige ydelser

Pensionsstatistikregistret, børnetilskudsstatistikregistret og boligstøttestatistikregistret bygger på oplysninger fra de fælleskommunale sociale registre og fra de tilsvarende registre fra Københavns kommune, der ikke er med i det fælleskommunale system. Statistikregistre er suppleret med manuelt indberettede oplysninger fra enkelte kommuner, der administrerer ydelserne uden om det fælleskommunale system.

Disse tre registre danner grundlag for beregningen af forskellige ikke-skattepligtige ydelser, jf. afsnit 5.3.3 og 5.4.4.

2.5 Ejendomsstatistikregistret

Ejendomsstatistikregistrets grundlag er Told- og Skattestyrelsens salgs- og vurderingsregister, der overvejende bygger på det fælleskommunale ejendomsdatasystem. Registret indeholder bl.a. oplysninger til brug for ejendomsvurdering og ejendomsbeskatning for hver enkelt ejendom samt oplysninger om ejendommenes ejerforhold.

I indkomststatistikken anvendes registret ved beregningen af den lejeværdi, der omtales i afsnittene 5.3.4 og 5.4.3.

2.6 Befolkningsstatistikregistret

Befolkningsstatistikregistret indeholder grundlæggende demografiske oplysninger om hele landets befolkning. Registrets grundlag er det centrale personregister (CPR).

2.7 Arbejdsklassifikationsmodulet

Arbejdsklassifikationsmodulet (AKM) indeholder oplysninger om erhvervs- og beskæftigelsesforhold for den skattepligtige del af befolkningen. Registeret er dannet på basis af indberetninger fra virksomheder og offentlige lønsystemer (Lønstatistikregisteret) og ved en maskinel proces, hvor hver enkelt person tildeles erhvervs- og stillingskoder på grundlag af oplysninger fra en lang række registre, bl.a. de tidligere omtalte COR og CSR.

2.8 Register for Befolkningens Uddannelse og Erhverv

Register for Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE) indeholder oplysninger om alle igangværende uddannelser samt om afsluttede uddannelser for personer, der er født efter 1920. Grundlaget for disse oplysninger er indberetninger fra de enkelte uddannelsesinstitutioner samt oplysninger fra befolkningsstatistikregisteret.

2.9 Det Boligstatistiske Register

Det Boligstatistiske Register er baseret på Bygnings- og Boligregistret (BBR) og Det Centrale Personregister (CPR), og indeholder oplysninger om beboere, adresser, ejerforhold og installationsforhold for alle boliger.

2.10 Motorkøretøjsstatistikregistret

Motorkøretøjsstatistikregistret indeholder for indregistrerede køretøjer oplysninger om, hvem der er ejer og bruger af køretøjet. Til anvendelsen i indkomststatistikken er registret suppleret med oplysninger om personer, der iflg. oplysningssedelregistret (COR) råder over en bil, men ikke er registreret som bruger af en bil i motorkøretøjsstatistikregistret.

2.11 Registerproblemer

Indkomst- og formuestatistikken bygger på en samkøring af et stort antal registre, der egentlig er opbygget med henblik på at varetage administrative og ikke statistiske formål. Det medfører forskellige problemer i forhold til statistikken.

Pålidelighed Det betyder for det første, at oplysninger, der direkte har betydning for det formål, den administrative myndighed varetager, vil være mere pålidelige end oplysninger, der ikke har en sådan direkte betydning. Fx må man antage, at skattemyndighederne lægger vægt på, at den skattepligtige indkomst er opgjort korrekt, men at de lægger mindre vægt på, om et fradrag er placeret korrekt på selvangivelsen, hvis det er uden betydning for skatteberegningen.

Dertil kommer, at mange af registrene opdateres løbende og aldrig eller først på et meget sent tidspunkt kan betragtes som endelige. De registeruddrag, der anvendes i statistikken, vil således kunne indeholde oplysninger, der senere ændres i de administrative kilderegistre, hvorfra uddragene er trukket.

Forskel i opgørelsetidspunkt Endelig skal nævnes, at der kan være inkonsistenser registrene imellem, bl.a. fordi statistikudragene ikke trækkes på samme tidspunkt.

Forsigtighed ved få tællingsenheder I langt de fleste tilfælde har disse registerproblemer ingen eller kun uvæsentlig betydning for de statistiske opgørelser. Oplysninger opgjort på grundlag af meget små grupper af personer eller familier må dog tolkes med forsigtighed. Dels af denne grund og dels af diskretionshensyn offentliggøres ikke oplysninger om grupper på mindre end 10 tællingsenheder. I tabellerne er sådanne grupper markeret med .. i stedet for tal. I deciltabeller er grupper med mindre end 25 tællingsenheder udeladt.

3. Personkreds og analyseenheder

3.1 Den skatteorienterede statistik

*Fuld og begrænset
skattepligt*

Ifølge kildeskatteloven er følgende personer fuldt skattepligtige:

1. Personer, der har fast bopæl her i landet.
  2. Personer, der inden for de seneste 4 år har haft bopæl her i landet, med mindre de er undergivet indkomstbeskatning til en fremmed stat, Grønland eller Færøerne.
  3. Personer, der uden at have bopæl her i landet, opholder sig her i mindst 6 måneder.
  4. Danske statsborgere, der gør tjeneste på eller varigt opholder sig på danske skibe, medmindre de har bopæl i udlandet eller aldrig har haft bopæl i Danmark.
  5. Danske statsborgere, som af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget.
- Personer, der ikke har bopæl her i landet, og i et vist omfang fremmede staters diplomatiske eller konsulære repræsentationer er begrænset skattepligtige, dvs. de er skattepligtige af visse indkomster, de oppebærer her i landet.

*Statistikens
personafgrænsning*

Den skatteorienterede indkomststatistik omfatter udelukkende fuldt skattepligtige personer, der ved årets udgang var fyldt 15 år og som hele året har haft bopæl her i landet eller har opholdt sig her eller på et dansk skib.

3.2 Indkomststatistikken for familier og personer

Den bredt anlagte indkomststatistik opgøres såvel for personer som for familier.

Personkreds

I de personorienterede tabeller indgår personer, der ved årets udgang var fyldt 15 år og i øvrigt opfylder de samme krav med hensyn til skattepligt mv. som personkredsen i de skatteorienterede tabeller plus de personer, der i årets løb er fyldt 15 år, men som ikke har haft skattepligtig indkomst. Populationen i de personorienterede tabeller i den bredt anlagte indkomststatistik er derfor lidt større end i de skatteorienterede tabeller.

Familiebegreb

I den offentliggjorte befolkningsstatistik er en familie afgrænset som en eller flere personer, der bor på samme adresse, og som har visse indbyrdes relationer. En familie består af en enlig voksen, af et par eller af et ikke-hjemmeboende barn under 18 år. Hjemmeboende børn under 18 år regnes med til forældrenes familier. (En nærmere definition findes nedenfor i afsnit 4.3). Denne familiedefinition er også benyttet i indkomststatistikens familieorienterede tabeller. I indkomststatistikken indgår dog kun familier, hvor mindst en af de voksne opfylder kriterierne for at indgå i den skatteorienterede statistik.

4. Person- og familiekendetegn

4.1 Bopælskommune

I den skatteorienterede statistik betragtes bopælskommunen som den kommune, der skal foretage slutligningen af personen for det pågældende indkomstår. Det vil normalt være den kommune, hvori personen har bopæl den 17. november i indkomståret.

I den bredere indkomststatistik bestemmes bopælskommunen af personens eller familiens adresse ved årets udgang.

4.2 Erhvervmæssige kendetegn

4.2.1 Generelt

Indkomststatistikens oplysninger om erhvervmæssige kendetegn stammer fra arbejdsklassifikationsmodulet (AKM), der er beskrevet i afsnit 2.7. Klassifikationen beskriver den væsentligste beskæftigelse i løbet af året. Fra og med indkomststatistikken for 1996 er Danmarks Statistik gået over til at klassificere befolkningens erhvervmæssige kendetegn efter socioøkonomisk status og derunder efter arbejds- og fagklassifikation i henhold til DISCO-88. Se nærmere nedenfor.

4.2.2 Socioøkonomisk status

Personens socioøkonomiske status

Den socioøkonomiske status, der benyttes i herværende publikation, svarer til Danmarks Statistiks Socioøkonomiske Klassifikation: SOCIO¹. Hovedgrupperingen i SOCIO er vist her:

- 1 Personer i beskæftigelse
  - 11 Selvstændige erhvervsdrivende
  - 12 Medarbejdende ægtefæller
  - 13 Lønmodtagere
- 2 Arbejdsløse personer
- 3 Personer uden for arbejdsstyrken
  - 31 Uddannelsessøgende
  - 32 Pensionister mv.
    - Førtidspensionister
    - Folkepensionister
    - Efterlønsmodtagere mv.
  - 33 Andre personer uden for arbejdsstyrken

Opdelingen efter socioøkonomisk status sker bl.a. på grundlag af indkomstoplysninger fra skatteyderregistret og oplysningsseddelregistret (afsnit 2.2 og 2.3). For lønmodtagere følger opdelingen de generelle regler, jf. DISCO-88 (om DISCO-88 se næste afsnit). Princippet i fremgangsmåden kan resumeres således:

Som selvstændig erhvervsdrivende klassificeres en person, hvis mindst et af følgende kriterier er opfyldt:

1. Personen er eneindehaver af en indeholdelses- eller momspligtig virksomhed og har et overskud af selvstændig virksomhed, der er større end summen af indkomsterne fra eventuel løn og offentlig pension.
2. Personen er eneindehaver af en indeholdelses- eller momspligtig virksomhed og har et overskud af selvstændig virksomhed, der er større end indkomsten fra offentlig pension, samtidigt med, at der til ATP er indbetalt et beløb mindre end eller lig med, hvad der svarer til et års fuldtidsbeskæftigelse.
3. Personen er medindehaver af en indeholdelses- eller momspligtig virksomhed og har et overskud af selvstændig virksomhed, der samtidigt er større end eller lig med 100.000 kr. og større end indkomsten fra eventuel løn.
4. Personen er regnskabspligtig som selvstændig erhvervsdrivende og har en lønindkomst, der er mindre end et grænsebeløb på 44.539 kr., og modtager ikke offentlig pension.
5. Se dog om arbejdsløse nedenfor.

Som medarbejdende ægtefælle klassificeres en person, hvis indkomsten som medarbejdende ægtefælle er større end eventuel lønindkomst.

¹ Danmarks Statistik: SOCIO, Danmarks Statistiks Socioøkonomiske Klassifikation, København 1997.

En person, der ikke efter de ovennævnte kriterier kan klassificeres som selvstændig erhvervsdrivende eller medarbejdende ægtefælle, klassificeres som *lønmodtager*, hvis enten lønnen er større end eller lig med et grænsebeløb på 44.539 kr. og samtidigt er større end en eventuel offentlig pension, *eller* hvis summen af løn og arbejdsløshedspenge er mindre end grænsebeløbet samtidigt med, at personen ikke modtager offentlig pension og er under 67 år. Se dog nedenfor under arbejdsløse.

Lønmodtagerne opdeles yderligere efter om de er topledere eller om de udfører et arbejde, der forudsætter særlige færdigheder:

- *Topledere* i virksomheder, organisationer og den offentlige sektor
- Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på *højeste niveau*
- Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på *mellemniveau*
- Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på *grundniveau*
- Andre lønmodtagere
- Uden nærmere angivelse

Hvis en person i årets løb har modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse og har haft en gennemsnitlig ledighedsgrad over 50 procent, klassificeres personen som *arbejdsløs*, også selv om personen i øvrigt kunne klassificeres som selvstændig erhvervsdrivende, medarbejdende ægtefælle eller lønmodtager.

En person, der efter de ovennævnte kriterier kan klassificeres som selvstændig erhvervsdrivende, medarbejdende ægtefælle, lønmodtager eller arbejdsløs, klassificeres som værende i arbejdsstyrken, medens alle andre personer klassificeres som værende *uden for arbejdsstyrken*.

Personer uden for arbejdsstyrken, som i henhold til register for Befolkningens Uddannelse og Erhverv er i gang med en uddannelse, klassificeres som *uddannelsessøgende*.

Hvis en person er uden for arbejdsstyrken, og er 67 år eller ældre ved årets udgang klassificeres denne som folkepensionist. Personer under 67 år, som modtager offentlig pension klassificeres som førtidspensionister, med mindre de modtager efterløn, overgangsydelse eller delpension.

Personer uden for arbejdsstyrken, der ultimo året er under 15 år, klassificeres som børn (indgår ikke som selvstændig klassifikation i denne publikations tabeller), medens resten af befolkningen klassificeres som andre personer uden for arbejdsstyrken.

Den fuldstændige SOCIO klassifikation er vist i bilag 4.

Familiens socio-økonomiske status

Familiens socioøkonomiske status sættes lig med den status, som indehaves af den voksne person, hvis personindkomst er størst.

Personens stillingsklassifikation

4.2.3 Stillings- og fagbeskrivelser

Ud over den socioøkonomiske klassificering (se afsnit 4.2.2) er personerne i beskæftigelse yderligere klassificeret med udgangspunkt i Danmarks Statistiks fagklassifikation. Opdelingen her er baseret på to principper, nemlig arbejdsfunktioner og færdigheder, hvilket resulterer i en opdeling på hoved-, over-, mellem- og undergrupper. Hoved- og overgrupperne er vist i bilag 5. En fuldstændig fortegnelse er vist i bilagene 6 og 7.

Den overordnede inddeling i DISCO-88 svarer til klassifikationen af de beskæftigede i SOCIO, jf. forrige afsnit:

- 11 Selvstændige erhvervsdrivende
- 12 Medarbejdende ægtefæller
- 13 Lønmodtagere

For de medarbejdende ægtefæller gælder det, at der yderligere medtages oplysning om hvorvidt deres beskæftigelse falder indenfor:

- landbrug mv.
- kontorarbejde
- salgs- og butiksarbejde

Lønmodtagerne opdeles efter DISCO-88's hoved- og overgrupper, jf. bilag 5.

Personens fag- og stillingsbetegnelse

For de selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagerne medtages i nogle af tabellerne de hyppigst forekommende fagbetegnelser i henhold til DISCO-88. Bilagene 6 og 7 indeholder lister over sammenhængen mellem fagbetegnelser i Danmarks Statistik og DISCO-88 koderne, sorteret henholdsvis alfabetisk efter fagbetegnelserne og numerisk efter DISCO-88 koderne.

Fuldtidsbeskæftigelse

4.2.4 Fuldtidsbeskæftigelse

I enkelte tabeller udskilles fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere. Denne gruppe omfatter lønmodtagere, for hvem ATP-bidraget fra beskæftigelse udgør et beløb, der mindst svarer til 11 måneders beskæftigelse på fuld tid.

4.3 Familietype

Som beskrevet i afsnit 3.2 består en familie af en gruppe personer, der bor på samme adresse og har visse indbyrdes relationer. Familierne opdeles i følgende familietyper:

1. Par
2. Enlige
3. Voksne med bopæl hos forældre
4. Familier i fælleshusholdninger

Bortset fra familietypen »Voksne med bopæl hos forældre« kan der i alle familietyper udover de voksne indgå et eller flere børn (under 18 år).

Par omfatter to voksne, der bor på samme adresse og *enten*

- a) er gift eller
- b) er registreret som partnere eller
- c) har fælles børn eller
- d) er af forskelligt køn og med aldersforskel mindre end 15 år.

Udover de to voksne kan som ovenfor nævnt indgå et eller flere børn under 18 år i familietypen »Par«.

Den gruppe, der i befolkningsstatistikken almindeligvis betegnes som enlige, er i indkomststatistikken delt i to grupper, idet »Voksne med bopæl hos forældre« er skilt ud som en selvstændig gruppe. »Voksne med bopæl hos forældre« omfatter personer på 18 år og derover, der har samme bopæl som (mindst en af) deres forældre.

Familier i fælleshusholdninger omfatter de personer, der bor i husstande (adresser) med mere end 6 familier. Denne familietype er meget heterogen og består bl.a. af beboere i kollektiver samt af beboere i offentlige institutioner.

4.4 Uddannelse

Personens uddannelse overføres direkte fra register for Befolkningens Uddannelse og Erhverv (se afsnit 2.8), medens familien klassificeres med den højeste af de uddannelser, der indehaves af de voksne personer i familien.

4.5 Boligform

Familiernes boligform klassificeres som *ejer*, hvis et medlem i familien ifølge det boligstatistiske register (afsnit 2.9) ejer den ejendom, hvor familien bor, og hvor det samtidigt gælder, at ejendomsværdiskatten af egen bolig er forskellig fra 0. Alle andre familier klassificeres som *lejere*.

Personer i en familie klassificeres alle med samme boligform som familien som helhed. Voksne med bopæl hos forældre, der i tabellerne optræder som en selvstændig familietype (se afsnit 4.3), tildeles samme boligform som forældrenes.

5. Indkomst-, fradrags- og formuebegreber

5.1 Generelt

I dette afsnit beskrives indholdet af statistikkens indkomst- og formuebegreber. I afsnittene 5.2 og 5.3 redegøres for begrebernes principielle indhold og i afsnit 5.4 gives en mere teknisk gennemgang af, hvordan begreberne konstrueres på grundlag af kilderegistrene.

<i>Skattereform</i>	Den 1. januar 1994 gennemførtes en skattereform. Skattereformen viser sig især i niveauet for offentlige pensioner til enlige, hvor det udbetalte beløb blev forhøjet samtidigt med, at personfradraget reduceredes. I forbindelse hermed blev en række indkomster, der tidligere var skattefrie, bl.a. nogle tillæg til pensionen og den løbende kontanthjælp, gjort skattepligtige.
<i>Arbejdsmarkedsbidrag</i>	Samtidigt betød reformen, at lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende fremover skal indbetale et særligt bidrag til dagpenge-, aktiverings- og sygedagpengefondene. Bidraget udgjorde 8 pct. for 2000. For lønindkomst beregnes bidraget af lønindkomsten inkl. feriepenge, honorarer, tientimer, provisioner, fratrædelsesgodtgørelser mv. Også en række tillæg, som arbejdsgiveren udbetaler til dækning af lønmodtagerens udgifter i forbindelse med arbejdet indgår. Beregningsgrundlaget for selvstændige erhvervsdrivende udgøres for selvstændige erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningen, af det beløb, der overføres fra virksomheden til den personlige indkomst. For selvstændige erhvervsdrivende under kapitalafkastningsordningen er grundlaget den personlige indkomst vedrørende selvstændig erhvervsvirksomhed efter fradrag af kapitalafkast.

Arbejdsmarkedsbidraget opgøres ikke specifikt i denne statistik, men indgår i lønindkomst og overskud af selvstændig virksomhed og dermed også i de indkomster, hvor disse begreber indgår. Hvor det drejer sig om indkomster efter skat, er arbejdsmarkedsbidraget fratrukket sammen med de øvrige skatter.

5.2 Den skatteorienterede statistik

<i>Bruttoindkomst</i>	<p><i>5.2.1 Bruttoindkomst og skattepligtig indkomst</i></p> <p>Bruttoindkomsten omfatter al indkomst, der inddrages under den almindelige indkomstbeskatning, herunder indkomst som medarbejdende ægtefælle, arbejdsmarkedsbidraget og den særlige pensionsopsparing. Underskud af selvstændig virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig og fradrag for medarbejdende ægtefælle indgår i bruttoindkomsten som negativ indkomst, selv om disse beløb i skattemæssig sammenhæng betragtes som fradrag.</p>
-----------------------	--

Renteudgifter, herunder erhvervsrenter, er ikke fratrukket i bruttoindkomsten, men indgår i statistikken som fradrag. Det betyder bl.a., at nettooverskud af virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig er opgjort før fradrag af renteudgifter.

Indkomster, der ikke er omfattet af den almindelige indkomstbeskatning, bl.a. de fleste kapitalgevinster, arv og visse gaver, forskellige tillæg til de offentlige pensioner, understøttelser og lignende ydelser efter bistandsloven, boligsikring, boligydelse til pensionister, børnetilskud og ungdomsydelse, indgår ikke i bruttoindkomsten.

<i>Skattepligtig indkomst</i>	Skattepligtig indkomst fremkommer ved at trække både Fradrag i alt, Arbejdsmarkedsbidrag og Den Særlige Pensionsopsparing fra bruttoindkomsten, se afsnit 5.2.3.
<i>Bruttoindkomstens komponenter</i>	<p>5.2.2 <i>Bruttoindkomstens enkelte komponenter</i> Bruttoindkomsten opdeles i følgende indkomstarter:</p> <p>A-indkomst Løn Arbejdsløshedsdagpenge Efterløn Sociale pensioner Anden A-indkomst</p> <p>B-indkomst Nettooverskud, ejerbolig (til og med 1999) Nettooverskud, virksomhed og udlejningsejendom Renteindtægt Anden B-indkomst</p> <p>Anden indkomst</p>
<i>Løn</i>	Løn er opgjort som A-skattepligtig løn plus arbejdsmarkedsbidrag og bidrag til den særlige pensionsfond. Beløbet omfatter feriepenge og andre tillæg til lønnen, men ikke bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger, herunder ATP-bidrag.
<i>Anden A-indkomst</i>	Anden A-indkomst opgøres som forskellen mellem den samlede A-indkomst, der hentes fra skatteyderregistret, og summen af de omtalte indkomstarter, der hentes fra oplysningsseddelregistret. Anden A-indkomst omfatter således dels andre A-indkomstarter, bl.a. sygedagpenge, private pensioner, tjenestemandspensioner og forskellige former for vederlag, og dels eventuelle afvigelser mellem skatteyderregistret og oplysningsseddelregistret.
<i>Negativ bruttoindkomst</i>	Enkelte beløb, der på selvangivelsen optræder som fradrag, opfattes i statistikken som negativ indkomst. Det gælder underskud af selvstændig virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig samt fradrag for medarbejdende ægtefælle.
<i>Renteudgifter</i>	Over-/underskud af selvstændig virksomhed, udlejningsejendom og ejerbolig er opgjort uden fradrag for renteudgifter. Tilsvarende indgår eventuelle renteindtægter i forbindelse med erhvervsvirksomhed og ejendom ikke i over-/underskudsbegreberne.
<i>Aktieudbytte og skattegodtgørelse</i>	Indtil (og med) 1990 indgik aktieudbytte og skattegodtgørelse i bruttoindkomsten. Fra 1991 opgøres bruttoindkomsten ekskl. aktieudbytte.
<i>Fradrag</i>	<p>5.2.3 <i>Fradrag</i> Fradrag omfatter de beløb, skatteyderen på selvangivelsen kan trække fra bruttoindkomsten før beskatning. Som nævnt betragtes underskud af selvstændig virksomhed og af fast ejendom samt fradrag for medarbejdende ægtefælle i indkomststatistikken som negativ indkomst, selv om disse beløb i selvangivelsen optræder som fradrag. Renteudgifter omfatter samtlige renteudgifter, uanset om der er tale om renter af erhvervsmæssig eller privat gæld.</p>

5.3 Indkomststatistikken for familier og personer

5.3.1 Samlet familieindkomst

Samlet familieindkomst

Det centrale indkomstbegreb i indkomststatistikken for familier er samlet familieindkomst, der udgøres af summen af hovedindkomstarterne primærindkomst, overførselsindkomst og formueindkomst. Der er dog enkelte mindre betydningsfulde indkomsttyper, der indgår i samlet familieindkomst, men som det ikke er muligt at opdele på hovedindkomstarterne. Det drejer sig bl.a. om naturalieindkomst og visse indkomster indtjent i udlandet.

5.3.2 Primærindkomst

Primærindkomst

Primærindkomst omfatter dels løn mv. som ansat og dels overskud af selvstændig virksomhed.

Løn mv. omfatter udbetalt løn o.l. i almindelige ansættelsesforhold og vederlag mv. til medlemmer af bestyrelser og udvalg. Vederlagene omfatter vederlag, honorarer, dagpenge, diæter og kørselsdagpenge mv. Kørselsdagpenge indgår dog kun, hvis der samtidig betales andet vederlag, eller hvis de overstiger ligningsrådets satser.

Værdien af fri kost og logi hos arbejdsgiver vil i nogle, men ikke alle, tilfælde være indregnet i løn mv. Øvrige naturalieydelse, fri bolig, telefon eller bil, indgår derimod ikke. Naturalieydelse - herunder også den del af kost og logi, der ikke indgår i løn mv., indgår dog i den samlede indkomst, værdisat efter skattevæsenets regler.

Overskud af selvstændig virksomhed beregnes med udgangspunkt i de skattemæssige regler for opgørelsen af virksomhedsoverskud inklusiv indkomst vedr. skibsvirksomhed og nettooverskud af udlejningsejendom. Renteindtægter og -udgifter i forbindelse med virksomheden er holdt ude fra opgørelsen, og afskrivninger indgår efter de skattemæssige regler. Den bredere indkomststatistiske opgørelse afviger fra den skattemæssige opgørelse ved, at B-skattepligtige dagpenge er fratrukket ved opgørelsen. Fradrag for medarbejdende ægtefælle fratrækkes virksomhedsoverskuddet hos den erhvervsdrivende ægtefælle og indkomst som medarbejdende ægtefælle betragtes som virksomhedsoverskud hos den medarbejdende ægtefælle.

5.3.3 Overførselsindkomst

Overførselsindkomst

Overførselsindkomster omfatter indkomster, der ikke er resultat af en erhvervsmæssig indsats eller af kapitalbesiddelse. I almindelighed indgår dog kun pengeydelse og ikke naturalieydelse fra det offentlige (fx i form af lægehjælp). Udbetalinger fra private pensions- og livsforsikringsordninger medregnes i overførselsindkomsten, selv om der egentlig er tale om forbrug af en tidligere opsparet kapital.

Overførselsindkomsten underopdeles i følgende indkomstarter:

- Kontanthjælp
- Arbejdsløshedsdagpenge o.l.
- Orlovsydelse
- Andre bistandsydelse
- Sociale pensioner inkl. tillæg
- ATP-pension
- Efterløn
- Overgangsydelse
- Orlovsydelse
- Andre pensioner
- Stipendier fra Statens Uddannelsesstøtte
- Boligstøtte
- Familieydelse til børn og unge

Kontanthjælp omfatter ydelse efter lov om aktiv socialpolitik §25.

Arbejdsløshedsdagpenge o.l. omfatter almindelige arbejdsløshedsdagpenge samt, uddannelsesydelse til ledige.

Andre bistandsydelse omfatter etableringsydelse, sygedagpengeydelse udbetalt af det offentlige, (dagpenge udbetalt af arbejdsgiveren indgår i løn mv.) og kursusbeløb eller anden understøttelse udbetalt af en arbejdsløshedskasse (bortset fra arbejdsløshedsdagpenge) eller strejke- eller lockoutgodtgørelse.

Diverse tillæg til sociale pensioner omfatter forskellige ikke-skattepligtige beløb.

Andre pensioner omfatter private pensioner og tjenestemandspensioner.

Boligstøtte omfatter boligsikring og boligydelse til pensionister.

5.3.4 Formueindkomst

Formueindkomst Formueindkomst omfatter nettorenteindtægter, beregnet lejeværdi af ejerbolig og anden formueindkomst.

Nettorenteindtægterne udgør forskellen mellem renteindtægterne og renteudgifterne. Renteindtægter og -udgifter bliver i statistikken kun opgjort samlet. Der bliver ikke gjort noget forsøg på at udskille renteindtægter og -udgifter vedrørende selvstændig virksomhed, ejerbolig eller forbrugsgæld.

Lejeværdi af ejerbolig beregnes som 2,0 pct. (sommerhuse 2,5 pct.) af den kontante ejendomsværdi opgjort på grundlag af oplysninger fra ejendomsstatistikregistret (se afsnit 2.5.). Den anvendte metode er nærmere beskrevet i afsnit 5.4.3.

Anden formueindkomst omfatter visse aktieudbytter, udlodning fra investeringsforening og visse fortjenester ved salg af formuegoder. I de fleste tilfælde indgår fortjeneste ved salg af formuegoder dog ikke i indkomstopgørelsen. Udbytte af udenlandske selskaber kan ikke udskilles fra anden udenlandsk indkomst og indgår derfor ikke i formueindkomsten. Udenlandsk udbytte indgår dog i den samlede indkomst.

5.3.5 Familieindkomst minus skat mv.

Familieindkomst minus skat mv. Samlet indkomst minus skat mv. omfatter den samlede familieindkomst minus indkomstskat, tvungne underholdsbidrag, arbejdsmarkedsbidrag og bidrag til den særlige pensionsfond.

5.3.6 Ækvivalensvægtet indkomst

Ækvivalensindkomst Ved opgørelsen af ækvivalensvægtet indkomst tages der hensyn til antal personer i familien. Hensigten med at beregne denne indkomst er at gøre det muligt at sammenligne familieindkomsten for forskellige familietyper og -størrelser. Ækvivalensindkomsten i denne publikation er beregnet ved at anvende den af OECD anbefalede skala, hvor 1. voksne person har vægten 1, 2. voksne person har vægten 0,7 og børn har vægten 0,5. Et par med 2 børn, der har en familieindkomst på 535.700 kr., har således en ækvivalensvægtet indkomst på $535.700/2,7 = 198.400$ kr.

5.3.7 Personindkomst

Personindkomst I persondelen af indkomststatistikken er hovedindkomstbegrebet personindkomst. Personindkomsten omfatter den del af indkomsten, der kan fordeles på de enkelte personer, nemlig primærindkomst samt overførselsindkomst bortset fra boligstøtte og familieydelse til børn og unge (børnetilskud og -check).

5.3.8 Formue

Formuen udgået af statistikken Efter bortfaldet af formuebeskatningen fra og med 1997 indgår den skattepligtige formue ikke længere i det centrale skatteyderregister. Det er derfor ikke længere muligt at opgøre statistik over familieformuen.

5.4 Teknisk beskrivelse

5.4.1 Familieindkomst og personindkomst

Hovedkilden til opgørelsen af familieindkomsten er oplysninger fra selvangivelsen. Henvisningerne til selvangivelsesblanketten i det følgende gælder den udvidede selvangivelse (bilag 3).

<i>Samlet familieindkomst</i>	Den samlede familieindkomst omfatter følgende: <ol style="list-style-type: none"> 1. Den skattemæssige personlige indkomst før fradrag bortset fra fradrag for medarbejdende ægtefælle, men inkl. arbejdsmarkedsbidrag. + indkomst som medarbejdende ægtefælle på selvangivelsen + udenlandske indkomster, der kan klassificeres som løn- eller erhvervsindkomster. 2. Skattemæssige formue- og kapitalindkomst samt kapitalafkast i virksomhedsordningerne, minus fradrag i kapitalindkomst bortset fra udgifter i forbindelse med erhvervelse af kapitalindkomst. 3. Udenlandsk indkomst, der ikke er medtaget under punkt 1. 4. En beregnet lejeværdi for ejerbolig sat til 2,0 pct. (for sommerhuse 2,5 pct.) af den kontante ejendomsværdi. 5. Kontantydelse efter bostøtloven. 6. Boligstøtte, børnefamilieydelse og børnetilskud. 7. Tillæg til de sociale pensioner.
<i>Familieindkomst minus skat mv.</i>	Familieindkomst minus skat mv. fremkommer ved at trække indkomstskat, arbejdsmarkedsbidrag, den særlige pensionsopsparing og underholdsbidrag fra samlet familieindkomst.
<i>Personindkomst</i>	Summen af punkterne 1, 5 og 7 ovenfor udgør personindkomsten. De øvrige punkter indgår kun i familieindkomsten.
<i>Oplysningsseddel</i>	<p>5.4.2 Opdeling på indkomstarter</p> <p>Ved opdelingen på indkomstarter indgår oplysningssedlerne, der indsendes af indkomststudbetalere til Told- og Skattestyrelsen, som en vigtig kilde til opdelingen af posterne fra selvangivelsen. En oplysningsseddel findes som bilag 1.</p> <p>På grundlag af oplysningssedlerne kan der udskilles en række indkomstarter ved at kombinere beløbsoplysningerne i felterne 13, 14, 36 og 38 med koden for yderligere oplysninger i felt 68.</p>
<i>Felt 13</i>	Felt 13 indeholder A-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag og den særlige pensionsopsparing. Det vil sige løn, vederlag og lignende.
<i>Felt 14</i>	Beløbet i felt 14 indeholder A-indkomst, hvoraf der <i>ikke</i> skal betales arbejdsmarkedsbidrag og den særlige pensionsopsparing. På grundlag af oplysningerne i felt 68 og oplysninger fra andre registre er beløbet opdelt på bl.a.:
	<ul style="list-style-type: none"> Folke- og førtidspension Tillægspension Delpension Efterløn Tjenestemandspension Arbejdsløshedsdagpenge Dagpenge ved sygdom og ulykke, der er A-indkomst Orlovsydelse Uddannelsesydelser Revalideringydelse Kontanthjælp

Beløbet i felt 14 bliver betragtet som efterløn, hvis beløbet er udbetalt af en arbejdsløshedskasse, personen er i aldersgruppen 59-66 år og er markeret som efterlønsmodtager i AMFORA.

Den felt 68-markerede tjenestemandspension bliver i statistikken henført til kategorien andre pensioner. Det samme bliver uspecificerede felt 14-beløb, hvis mindst et af følgende to kriterier er opfyldt:

1. Beløbsudbetalers SE-nummer har i mindst et andet tilfælde været anvendt i forbindelse med tjenestemandspension, samtidig med at beløbsmodtageren er over 60 år eller er registreret i pensionsstatistikregistret som tjenestemandspensionist eller har fået udbetalt felt 68-markeret tjenestemandspension på anden oplysningsseddel.
2. Beløbsudbetalers SE-nummer har i mindst 100 tilfælde været anvendt i forbindelse med udbetalinger af felt 14-beløb til personer over 70 år.

Er ingen af disse kriterier opfyldt henføres et uspecificeret felt 14-beløb til diverse vederlag.

Felterne 36 og 38 Felterne 36 og 38 indeholder B-indkomst, hvoraf der henholdsvis *skal/ikke skal* betales arbejdsmarkedsbidrag og den særlige pensionsopsparing.

Fra beløbet i felt 38 kan B-skattepligtige dagpenge udskilles på grundlag af felt 68. Endvidere udskilles rentetilskud til statsgaranterede studielån fra Statens Uddannelsesstøtte, defineret som beløbet i felt 36, hvis udbetalers er Statens Uddannelsesstøtte.

Øvrige felter Af de øvrige felter på oplysningssedlen fremgår en række specielle indkomstoplysninger, bl. a. værdierne af en række personalegoder, der ikke er A-indkomst.

Fremgangsmåden ved dannelsen af statistikens indkomstarter ud fra de administrative indkomstarter er nærmere beskrevet i bilag 8.

Da der i praksis ikke altid er overensstemmelse mellem oplysningssedlerne og selvangivelsen, vil der herved opstå nogle differencer. Disse differencer vil, sammen med indkomstarter der ikke lader sig opdele, indgå i en ufordelrig rest, der udgøres af forskellen mellem samlet familieindkomst, som defineret i foregående afsnit, og summen af primærindkomst, formueindkomst og overførselsindkomst.

5.4.3 Beregning af lejeværdi

Lejeværdiberegning Lejeværdien beregnes normalt som 2,0 pct. (sommerhuse 2,5 pct.) af kontantejendomsværdien af de ejerboliger, der ifølge ejendomsstatistikregistret ejes af familiens medlemmer ved årets udgang. Der tages ved beregningen hensyn til om ejendommen kun har været i familiens eje en del af året. I de tilfælde, hvor ingen af familiens medlemmer er registreret som ejer i ejendomsstatistikregistret, men hvor der forekommer en ejendomsværdiskat af ejerbolig på selvangivelsen anvendes denne ejendomsværdiskat til beregning af lejeværdi. Det vil formentlig normalt dreje sig om familier, der har solgt deres ejendom i løbet af året. Har et familiemedlem både købt og solgt ejendom i løbet af året indgår kun lejeværdi af den købte ejendom og kun for den del af året, der ligger efter købet.

Blandede ejendomme Hvis ejendommen anvendes både til erhverv og beboelse er der i ejendomsstatistikregistret udskilt en kontantejendomsværdi vedr. ejerbolig. Lejeværdien er i disse tilfælde beregnet på grundlag af den udskilte værdi.

5.4.4 Beregning af børnetilskud og boligstøtte

Børnetilskud og boligstøtte Oplysninger om udbetalt børnefamilieydelse og børnetilskud foreligger kun for hvert års 4. kvartal. Der dannes derfor et skøn over det udbetalte beløb for det aktuelle år ved at sammenveje beløbene for 4. kvartal året før og 4. kvartal i indeværende år med vægtene 1,5 og 2,5.

Oplysningerne om boligstøtte findes for december måned hvert år. Her dannes et skøn for året ved at sammenveje decembertallene fra året før og indeværende år med vægtene 5,5 og 6,5.

6. Statistiske mål

6.1 Gennemsnit

Gennemsnit Gennemsnitsbeløbene er beregnet som det samlede beløb divideret med antal personer/familier i den gruppe, oplysningen vedrører. Personer eller familier, der ikke har den pågældende indkomst- eller fradragsart, indgår således også i beregningen. I tabel 22 er dog beregnet et gennemsnit, udelukkende for de personer der har et beløb forskelligt fra 0 i den pågældende beløbsart.

6.2 Medianer, kvartiler og deciler

Fraktil En fraktil i en indkomstfordeling opdeler indkomstmodtagerne i to grupper, de hvis indkomst er mindre end fraktilen og de, hvis indkomst er større. Fx. angiver 20 pct.-fraktilen, at 20 pct. af indkomstmodtagerne har en indkomst, der er mindre, og 80 pct. har en indkomst, der er større.

Median og kvartil Den fraktil, der deler indkomstmodtagerne i to lige store grupper (50 pct.-fraktilen), kaldes medianen. 25 pct.-fraktilen og 75 pct.-fraktilen kaldes henholdsvis nedre kvartil og øvre kvartil. Da en fjerdedel af indkomstmodtagerne ligger under nedre kvartil, og en fjerdedel ligger over øvre kvartil, vil halvdelen ligge imellem øvre og nedre kvartil.

Decil Decilerne opdeler indkomstmodtagerne i 10 lige store grupper på tilsvarende måde, som medianen og øvre og nedre kvartil deler dem i fire. 1. decil svarer således til 10 pct.-fraktilen, 2. decil til 20 pct.-fraktilen osv.

6.3 Maksimal udjævningsprocent

Den maksimale udjævningsprocent er et mål for graden af ulighed i en indkomstfordeling. Den maksimale udjævningsprocent udtrykker, hvor stor en andel af indkomstmassen, der skal flyttes fra indkomstmodtagere med højere indkomst end den gennemsnitlige til indkomstmodtagere med lavere indkomst end den gennemsnitlige for at opnå en fuldstændig ligelig fordeling.

6.4 Gini-koefficient

Gini-koefficienten er ligesom maksimal udjævningsprocent et mål for graden af ulighed i en indkomstfordeling. I en helt lige fordeling, dvs. en fordeling hvor alle indkomstmodtagere har samme indkomst, er Gini-koefficienten 0. Jo mere ulige fordelingen er, jo større vil Gini-koefficienten være.

I tabellerne er Gini-koefficienterne beregnet på grundlag af en forholdsvis detaljeret fordeling på indkomstintervaller. Der beregnes en nedre og øvre grænse for Gini-koefficienten, men i de fleste tilfælde er der ingen forskel på de to grænser, når resultatet afrundes til 2 decimaler. Hvor en sådan forskel er større en 0,01, er det bemærket i en note til tabellen.

7. Sammenlignelighed

7.1 Tidligere indkomststatistik

7.1.1 Skatteorienteret statistik

- 1976-1982** Siden 1976 har Told- og Skattestyrelsens registre udgjort hovedgrundlaget for indkomst- og formuestatistikken. Som følge af at skattemyndighederne har leveret statistikens grunddata, har de anvendte indkomst- og formuebegreber været tæt knyttet til skattesystemets indkomst- og formuebegreber. De skattemæssige begreber har stort set været uændrede i perioden 1976-1982, og det har derfor været muligt at fremstille sammenlignelig statistik for hele denne periode.
- 1983-1986** Med virkning fra indkomståret 1983 ændredes reglerne for beskatning af ægtefæller. Med ægtepar og enlige som analyseenheder var det dog fortsat muligt at fremstille sammenlignelig statistik tilbage til 1976. I Indkomster og formuer 1985 og 1986 findes tabeller, der belyser udviklingen i indkomst- og formuefordelingen for ægtepar og enlige i perioden 1976-1986.
- 1987 og senere** Fra 1987 blev personkredsen i den skatteorienterede statistik ændret, således at børn under 15 år ikke længere indgik, hvad de gjorde før, hvis de havde indkomst eller formue til beskatning. Det er derfor ikke muligt umiddelbart at sammenligne de skatteorienterede tabeller i denne publikation med offentliggjort statistik fra før 1987.
- 1994** Den 1. januar 1994 gennemførtes en skattereform. Skattereformen viser sig især i niveauet for offentlige pensioner til enlige, hvor det udbetalte beløb blev forhøjet samtidigt med, at personfradraget reduceredes. I forbindelse hermed blev en række indkomster, der tidligere var skattefrie, bl.a. nogle tillæg til pensionen og den løbende kontanthjælp, gjort skattepligtige.
- Samtidigt betød reformen, at lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende fremover skal indbetale et særligt bidrag til dagpenge-, aktiverings- og sygedagpengefondene. Da dette arbejdsmarkedsbidrag indgår i de relevante indkomstbegreber, hvis disse er opgjort før skat, og er fratrukker, hvis opgørelsen er efter skat, har dette ingen umiddelbare konsekvenser for sammenligningen, med mindre det er den samlede skat, der betragtes.
- Familier / husstande** 7.1.2 Den bredere anlagte familie- og personstatistik
Afgrænsningen af husstande og familier i befolkningsstatistikregistret er ændret og væsentligt forbedret fra 1991. De tabeller, som i »Indkomster og formuer« frem til 1990 blev bragt for husstande er fra 1991 erstattet af tabeller for familier. Betydningen af denne ændring i klassifikationen er nærmere belyst i publikationen »Indkomster og formuer 1991«.
- Underholdsbidrag til børn** Ved opgørelsen af samlet husstandsindkomst for 1988 skete den ændring i forhold til opgørelsen for 1986, at underholdsbidrag til børn ikke længere indgik. Underholdsbidrag indgik tidligere i samlet husstandsindkomst, men blev ikke fordelt ud på de enkelte indkomstarter.
- Pensioner** Fra 1990-1996 var det ikke muligt at få oplysninger om de arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger for de lønmodtagere, der har en sådan ordning. Beløbene indgår stadig ikke i indkomststatistikken.
- Definitionen af de enkelte indkomstarter er i øvrigt stort set uændret i perioden 1988 til 1993. Den børnefamilieydelse, der i 1987 blev indført som delvis erstatning for det almindelige børnetilskud, behandles på samme måde som børnetilskuddene.
- Gaver og bidrag til foreninger** Husstandsindkomst minus skat mv. beregnes for 1986 som samlet husstandsindkomst minus indkomst- og formueskat, underholdsbidrag og løbende ensidigt påtagne ydelser til foreninger. Fra 1988 blev yderligere fratrukket fradragsberettigede

engangsgaver til foreninger, idet grundmaterialet ikke længere gav mulighed for at skelne. Reglerne for fradrag af engangsgaver er ret restriktive, fx kan hver skattepligtig højst fratække 5.000 kr.

Erhvervsmæssige kendetegn Fra og med 1996 følger de erhvervsmæssige kendetegn klassifikationerne i henhold til SOCIO og DISCO-88, jf. afsnit 4.2. Ud over, at de socioøkonomiske og fagmæssige grupper afviger fra tidligere opgørelser, betyder ændringen, at de selvstændige erhvervsdrivende ikke mere direkte er opdelt på brancher.

7.2 International statistik

FN's retningslinjer Den bredere anlagte familie- og personstatistik er søgt tilpasset FN's retningslinjer for indkomst- og formuestatistik (United Nations, Provisional Guidelines on Statistics of the Distribution of Income, Consumption and Accumulation of Households, Statistical Papers, Series M, no 61, New York 1977). Det centrale indkomstbegreb i FN's retningslinjer er samlet familieindkomst (total household income). Samlet familieindkomst udgøres af summen af de tre hovedindkomstarter: primærindkomst (primary income), formueindkomst (property income) og overførselsindkomst (current transfers and other benefits received). Definitionerne tager udgangspunkt i FN's nationalregnskabssystem (United Nations, A System of National Accounts, Studies in Methods, Series F, no 2 Rev. 3, New York 1968), men er dog tilpasset de særlige krav, der stilles til en person- og familieorienteret statistik.

Afvielser fra retningslinjerne De væsentligste afvielser mellem den bredere anlagte familie- og personstatistik og FN's retningslinjer er følgende:

- I forbindelse med opgørelsen af virksomhedsoverskud er lagerændringer opgjort som forskellen mellem primo- og ultimobeholdninger, hvor skattereglerne giver valgfrihed mellem forskellige opgørelsesmetoder (dagspris, indkøbspris, fremstillingspris). I modsætning hertil anbefaler retningslinjerne, at lagerændringer beregnes som den mængdemæssige ændring opgjort til årets gennemsnitspriser.
- Retningslinjerne anbefaler, at overskud af selvstændig virksomhed opgøres brutto, dvs. før afskrivninger. I statistikken er virksomhedsoverskuddet opgjort netto, fordi registrene ikke giver mulighed for at udskille afskrivningerne.
- Overskud af ejerbolig skal ifølge retningslinjerne beregnes som forskellen mellem boligens markedsleje og omkostningerne til vedligeholdelse, ejendomsskatter og prioritetsrenter. I statistikken er anvendt en stærkt forenklet metode, hvor overskuddet sættes til 2,0 pct. (sommerhuse 2,5 pct) af den kontante ejendomsværdi.
- Ifølge FN's retningslinjer skal kun renteudgifter, der vedrører erhvervsvirksomhed eller ejerbolig fratækkes ved opgørelsen af familieindkomsten. Renter af forbrugsgæld skal ikke fratækkes. I statistikken er alle renteudgifter fratrukket.

Konsekvenser af afvielserne Vedrørende det sidste punkt er det kun i forbindelse med opgørelsen af den samlede familieindkomst, at den manglende udskillelse af renterne af forbrugsgæld får betydning. Disse renter er fratrukket i statistikken indkomstbegreb, hvad de ikke burde være efter retningslinjernes definition.

Herudover får den manglende opdeling af renterne betydning for fordelingen af den samlede familieindkomst på hovedindkomstarterne. Da hele nettorenteudgiften henføres til formueindkomsten, vil primærindkomsten blive overvurderet i forhold til retningslinjerne, og formueindkomsten tilsvarende undervurderet.

Indenfor de enkelte komponenter i formueindkomsten sker en omfordeling mellem nettorenteindtægt og overskud af egen bolig.